

Van: info@sbrcheck.nu [mailto:info@sbrcheck.nu]

Verzonden: vrijdag 18 november 2016 21:52

Aan: info@sbrcheck.nu

Onderwerp: "Geen reden om te stoppen met sporten op deze velden", aldus Minister Schippers vandaag.

Geachte SBRcheck-contactpersoon,

"*Geen reden om te stoppen met sporten op deze velden*", aldus Minister Schippers vandaag.

U heeft zich bij ons gemeld naar aanleiding van de onrust die is ontstaan over de rubberkorrels op kunstgrasvelden. Naar aanleiding van de aflevering van Zembla op 5 oktober jl. zijn er ook door de Tweede Kamer vragen gesteld over dit onderwerp aan Minister Schippers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Vandaag heeft zij de Kamerleden beantwoord over dit onderwerp. Uit de tientallen wetenschappelijke onderzoeken die tot op heden zijn gepubliceerd, concludeert Schippers met het RIVM dat er geen reden is om aan te nemen dat sporten op kunstgras met SBR-rubbergranulaat schadelijk is voor de gezondheid.

Er kan gewoon gesport worden op deze kunstgrasvelden.

In december verwacht Minister Schippers de uitslag van het vervolgonderzoek van het RIVM binnen te hebben. In de komende periode zal u na bemonstering van uw velden ook uw resultaten ontvangen. Wij verwachten dat u binnen twee tot drie weken na aanmelding benaderd wordt voor de afspraak van de bemonstering (indien dit nog niet gebeurd is) en dat de doorlooptijd van het gehele onderzoek van uw veld ongeveer zes weken is.

Alle antwoorden van Minister Schippers kunt u vinden op [www. www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen](http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen)

Voor uw informatie sturen we u hier een selectie van de vragen van Kamerleden en de bijbehorende antwoorden van Minister Schippers:

[Antwoord op vragen van de leden Remco Dijkstra en Rudmer Heerema over onderzoek naar de gezondheidsrisico's van kunstgrasvelden](#)

Deelt u de mening dat er geen twijfel mag bestaan over de risico's die kinderen kunnen lopen als zij sporten op kunstgrasvelden?

Alle gebruikers van consumentenproducten dienen beschermd te worden tegen onaanvaardbare risico's. Hierbij geldt dat kwetsbare groepen in de samenleving zoals kinderen extra bescherming verdienen. Het is echter onmogelijk om alle risico's uit te sluiten. In dit specifieke geval heeft het RIVM aangegeven dat de toepassing van rubbergranulaat op kunstgras op basis van de huidige inzichten geen risico oplevert voor de volksgezondheid en dat er nu geen reden is om te stoppen met sporten op deze velden.

In hoeverre klopt het dat autobanden en rubbergranulaat kankerverwekkende stoffen bevatten zoals zink, lood, benzeen en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) en klopt het dat dit granulaat op kunstgrasvelden wordt toegepast waar dagelijks duizenden kinderen op sporten?

Autobanden en rubbergranulaat van autobanden bevatten PAK's, deze stoffen worden als kankerverwekkend geïdentificeerd. Ook benzeen is een kankerverwekkende stof, maar er zijn tot op heden bij het RIVM geen recente analyses bekend waarbij benzeen werd aangetoond. Granulaat bevat daarnaast ook zink en, lood. Deze stoffen zijn niet aangemerkt als kankerverwekkend. Het RIVM neemt deze en vele andere stoffen mee in de analyse van de samenstelling van het rubbergranulaat.

Volgens de KNVB liggen er in Nederland ongeveer 1800 kunstgrasvelden, waarop dagelijks gesport wordt.

Deelt u de mening dat het RIVM een nieuw, representatief en vooral volledig - met een grotere onderzoeksgroep, inclusief kinderen - onderzoek moet uitvoeren? Kan een dergelijk onderzoek een conclusie bieden of rubbergranulaat en andere gebruikte stoffen op kunstgrasvelden, gevaarlijk of ongevaarlijk zijn voor de volksgezondheid van onze jeugd? Deelt u de mening dat dit onderzoek ook effecten op langere termijn moet kunnen weergeven?

Er is de afgelopen 10 jaar een aantal onderzoeken gedaan naar de samenstelling van-, de blootstelling aan- en de mogelijke gezondheidseffecten van rubbergranulaat. Hierbij is nadrukkelijk ook gekeken naar de gezondheidswaarden op lange termijn. Ik heb het RIVM gevraagd de in de literatuur beschikbare informatie van deze onderzoeken te bestuderen. Het is nog te vroeg om te bepalen of een nieuw onderzoek zinvol is. Dit hangt mede af van het literatuuronderzoek en de metingen die het RIVM uit zal voeren.

[Antwoord op vragen van de leden Van Nispen en Smaling over het bericht dat het sporten op kunststofgrasvelden mogelijk gevaarlijk is voor de gezondheid](#)

Hoe groot is het risico op gezondheidsproblemen met betrekking tot het sporten op kunststofgrasvelden met rubbergranulaat? Bent u bereid dit uit te zoeken en de Kamer hierover te informeren? Zo neen, waarom niet?

Het RIVM heeft eerder geconcludeerd dat blootstelling aan granulaat op basis van de huidige inzichten niet tot gezondheidseffecten leidt. Bij navraag voor en na de uitzending van Zembla heeft het RIVM aangegeven bij deze conclusie te blijven.

[Antwoord op vragen van het lid Klever over de Zembla uitzending 'Gevaarlijk spel'](#)

Deelt u de mening dat er geen enkel risico genomen mag worden met de gezondheid van onze kinderen en zo ja, wilt u dan zo spoedig mogelijk een verbod instellen voor rubbergranulaat kunstgrasvelden?

Ik ben van mening dat er geen onaanvaardbaar risico genomen mag worden met de gezondheid van kinderen. Uit de informatie die tot op heden bekend is blijkt volgens het RIVM niet dat gebruik van rubbergranulaat in kunstgrasvelden tot onaanvaardbare risico's leidt en ik zie geen reden om nu een speelverbod op kunstgras in te stellen.

[Antwoord op vragen van de leden Tanamal en Van Dekken over het ziek worden van sporten op kunstgrasvelden](#)

Onderschrijft u de zorgen dat er onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijk kankerverwekkende rubbergranulaatkorrels die gebruikt worden op kunstgrasvelden? Zo ja, bent u bereid om het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) alsnog onderzoek te laten doen naar de gevolgen van het gebruik van rubbergranulaatkorrels? Zo nee, waarom niet?

Het RIVM heeft eerder geconcludeerd dat gebruik maken van het veld niet leidt tot gezondheidsrisico's als gevolg van blootstelling aan polycyclische aromatische koolwaterstoffen (pak's). Bij navraag voor en na de uitzending van Zembla heeft het RIVM aangegeven nu bij deze opinie te blijven. Omdat de uitzending de nodige onrust in de samenleving heeft veroorzaakt heeft de minister van VWS het RIVM gevraagd om een technisch literatuuronderzoek te doen. Voorts is het RIVM gevraagd een representatief onderzoek te doen op deze kunstgrasvelden naar de concentraties van pak's en andere stoffen in het granulaat die mogelijk een effect hebben op de gezondheid van spelers.

Kunt u toelichten of sporters die op kunstgrasvelden met rubbergranulaatkorrels hun sport beoefenen mogelijk een verhoogde kans hebben op ziekte als gevolg hiervan?

Zoals ik ook vermeld in mijn antwoord op vraag 2 heeft het RIVM eerder geconcludeerd dat blootstelling aan het granulaat niet tot gezondheidseffecten leidt. Bij navraag voor en na de uitzending van Zembla heeft het RIVM aangegeven nu bij deze opinie te blijven. Er is daarom nu geen reden om te stoppen met sporten op deze velden.

Is er onderzoek gedaan naar de mogelijke gevolgen van de blootstelling aan rubbergranulaatkorrels voor sporters die veelvuldig in aanraking komen met deze korrels?

Er is de afgelopen 10 jaar een aantal onderzoeken gedaan naar de mogelijke gevolgen van de blootstelling aan rubbergranulaatkorrels voor sporters die veelvuldig in aanraking komen met deze korrels. Voorts heb ik in mijn antwoord op vraag 2 al aangegeven dat ik het RIVM gevraagd heb aanvullend onderzoek te doen naar de samenstelling van het granulaat en naar informatie in de literatuur over gezondheidsrisico's.

[Antwoord op vragen van het lid Bruins Slot over kankerverwekkende stoffen in rubbergranulaat op kunstgrasvelden](#)

Op basis van welke wetenschappelijke onderzoeken baseert u uw uitspraak dat barbecueën gevaarlijker is voor de gezondheid dan spelen op een kunstgrasveld?

Mensen worden dagelijks blootgesteld aan risico's. De beoordeling van risico's wordt bepaald door de ernst van mogelijke negatieve gevolgen en de kans op dergelijke gevolgen. Het RIVM heeft mij laten weten dat er meer wetenschappelijke onderbouwing is voor de beoordeling van risico's van barbecueën dan voor de beoordeling van het spelen op een kunstgrasveld. Dat betreft de blootstelling aan pak's als gevolg van het eten van verbrand vlees, de kans op voedselvergiftiging als gevolg van onvoldoende gaar vlees en de blootstelling aan dampen van de barbecue en fijn stof.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Meer informatie kunt u vinden op www.SBRcheck.nu. Heeft u nog vragen? Tijdens kantooruren zijn we bereikbaar op 070 444 06 32.

Met vriendelijke groet,

Namens Vereniging Band en Milieu en VACO

Namens SBRcheck.nu

Kees van Oostenrijk